

Familiezorg

Hoe kijken cliënten en naasten naar familiezorg?

Evean, Icare en Zorggroep Meander hebben onder cliënten en naasten in de thuiszorg onderzocht hoe belangrijk zij het vinden dat naasten betrokken zijn bij de zorg voor cliënten. De uitkomsten en resultaten vind je hier.

Waarom dit onderzoek?

Het aantal mensen dat zorg nodig heeft wordt steeds groter. Ook neemt de complexiteit van de zorgbehoefte toe. In combinatie met de schaarste aan zorgprofessionals worden een persoonsgerichte benadering van cliënten én het betrekken van familie, naasten en andere verwanten steeds belangrijker.

“Doordat de familie betrokken is bij de zorg kan de klant (langer) in de thuissituatie blijven wonen en een opname uitgesteld/ voorkomen worden.”

Verpleegkundige

De bedoeling ervan?

Vorig jaar is onderzocht wat helpenden, verzorgenden en verpleegkundigen in de thuiszorg belangrijk vinden in het betrekken van het hele cliëntensysteem. Zij gaven aan wat zij nodig hebben om beter samen te werken met cliënten en naasten. Om echt aan de slag te kunnen met het verbeteren van familiezorg, is het ook belangrijk om te weten hoe cliënten en naasten hiernaar kijken.

espria

Hoe kijken cliënten en naasten naar familiezorg?

Waar is naar gekeken?

Wat vinden cliënten en naasten belangrijk in het werken met familie en hoe tevreden zijn ze hier over?

Op 5 terreinen is hiernaar gekeken:

- 1 Familie¹ als informatiebron →
- 2 Familie als gesprekspartner →
- 3 Familie als belasting →
- 4 Ondersteunen van familie →
- 5 Tevredenheid met de samenwerking →

¹ Overal waar familie staat, wordt het hele cliëntensysteem bedoeld: familie, naasten en verwanten.

Familie als informatiebron

Naasten

75% de naasten geeft aan waardevolle informatie te hebben die de zorg kan gebruiken

Ca 50% vindt

- Dat hun aanwezigheid bij de zorg betekenisvol is
- Dat hun aanwezigheid het werk van de zorg makkelijker maakt
- Meedoen hen het gevoel geeft ertoe te doen

“Ik ben geen direct naaste familie. Dus ik probeer zo goed en kwaad als het kan betrokken te worden en mijn kennis te delen”

Naaste

Minder dan de helft van de naasten vindt het belangrijk om bij de zorgmomenten zelf aanwezig te zijn.

Cliënten

- Bij cliënten krijgt dit thema minder aandacht.
- Een deel vindt het belangrijk zelf de benodigde informatie te verstrekken omdat ze zelf de regie willen houden.

“Dat mijn naasten meedenken vind ik wel belangrijk. Ook vind ik het wel belangrijk dat mijn kinderen weten wat voor zorg ik precies krijg en hoe het gaat”.

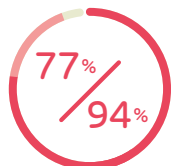
Cliënt

Familie als gesprekspartner

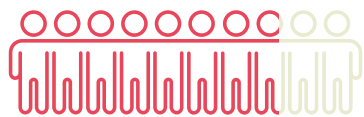
Naasten

77-94% vindt dat ze moeten worden uitgenodigd voor een gesprek aan het begin, bij de afsluiting en bij veranderingen in de zorg.

Ruim tweederde vindt het belangrijk om regelmatig te praten over de voortgang van de zorg.

Meer dan 7 op de 10 vindt dat het betrekken van de familie bij de zorg later tijd scheelt.

Ruim 8 op de 10 vindt het belangrijk dat zorgverleners uitzoeken wie er tot de familie hoort.

4 op de 10 geven aan dat dit ook is gebeurd.

"Ik kan van alles nog zelf. Als er wel wat aan de hand is, dan bellen ze wel naar mijn dochter. Dat is wel iets wat ik belangrijk vind"

Client

Cliënten

Cliënten vinden het belangrijk dat familie geïnformeerd is over de zorg.

Cliënten vinden het belangrijk dat zorgverleners uitzoeken uit wie hun naasten zijn en ook contact hebben met hen.

Allen vinden ook dat dit is gebeurd.

Een deel vindt het van belang dat zorgverleners en naasten afstemmen over de zorg.

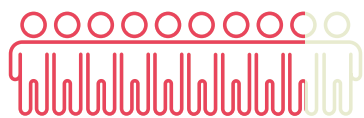

Een ander deel wil zelf de regie houden: zelf afstemmen met de zorgverleners en zelf de familie informeren.

Familie als belasting

Naasten

De meeste naasten hebben niet het gevoel dat zij de zorg hinderen in hun werk of dat het lastig is als zij aanwezig zijn.

1 op de 7 vindt dat zorgverleners geen tijd hebben om zich met familie bezig te houden

1 op de 10 vindt dat ze de zorg goed in de gaten moeten houden omdat het anders niet goed gaat

“Ik zou niet meer betrokken willen worden, maar anders. Ik moet wel eens initiatief nemen om zaken goed te laten lopen, en ik krijg soms het gevoel dat ik lastig ben, te veel tijd vraag etc.”

Client

Cliënten

Cliënten vinden het belangrijk dat iedereen zich op zijn gemak voelt en goed met elkaar overweg kan.

Ondersteunen van familie

Naasten

Ruim 1 op de 5 vindt het belangrijk dat zorgverleners ook hen ondersteunen.

Ruim 1 op de 5 vindt het belangrijk dat zorgverleners hen helpen met de situatie om te gaan.

1 op de 3 wil gestimuleerd worden om zelf goed met de situatie om te gaan.

1 op de 6 vindt dit niet belangrijk.

1 op de 8 vindt dit niet belangrijk

1 op 6 vindt dit niet belangrijk.

“Dat zij ook de zorg voor mij hebben, mij voor mijn eigen problemen naar de huisarts sturen.”

Naaste

Cliënten

Cliënten vinden het belangrijk dat familie niet teveel wordt belast met de zorg die zij nodig hebben. En dat zorgverleners ook in hen geïnteresseerd zijn.

Sommige cliënten zien kansen waarbij de familie juist de zorg ondersteunt door dingen over te nemen in drukke tijden.

“Ik vind het prettig als ze ook interesse tonen in mijn familie”

Cliënt

Tevredenheid met de samenwerking

Naasten

Ruim 4 op de 10 kan niets noemen waar zij ontevreden over zijn

Een deel van de naasten is ontevreden over hoe zij betrokken worden en hoe er gecommuniceerd wordt.

1 op de 5 voelt zich niet uitgenodigd om kennis over de naaste met de zorg te delen

1 op de 4 voelt zich niet uitgenodigd om actief deel te nemen aan gesprekken over de zorg.

“Ik zou wel graag wat vaker dezelfde verpleegkundigen willen. Ik heb verder niks te klagen. Ik ben tevreden met de hulp die ik krijg”.

Cliënt

Cliënten

Cliënten zijn zeer tevreden over de samenwerking met naasten en de zorg. Ze vinden dat ze altijd terecht kunnen bij beiden.

Het belangrijkste verbeterpunt is dat er veel verschillende zorgverleners komen. Dit beperkt het opbouwen van een vertrouwensrelatie.

Conclusies

Zowel cliënten als naasten vinden het heel belangrijk dat familie betrokken wordt bij de zorg.

Cliënten lijken over het geheel genomen tevreden over dit nu gaat. Aan de andere kant lijken zij ook niet erg kritisch te kijken naar de rol van naasten, mogelijk omdat zij vinden dat zij zelf de regie hebben en zij hun naasten niet onnodig willen belasten.

Ook naasten geven veelal aan tevreden te zijn. Toch zien zij ook verschillende verbeterpunten om hen beter te betrekken. Belangrijk daarin zijn vooral voldoende tijd uittrekken en regelmatig in gesprek zijn.

Verbeterpunten

Kijkend naar de maatschappelijke ontwikkelingen naasten een steeds belangrijkere rol krijgen in de zorg en ondersteuning, wijzen de resultaten van dit onderzoek op een paar essentiële verbeterpunten:

Structureel meer aandacht voor het bespreken van wederzijds wensen en verwachtingen tussen cliënten, zorgverleners én naasten. Dit geeft zorgverleners en cliënten de mogelijkheid om naasten beter te betrekken. En naasten krijgen de mogelijkheid om aan te geven wat zij zelf nodig hebben om betrokken te zijn. Zorgverleners kunnen hier een belangrijke trekkersrol in spelen.

Vergroten van het bewustzijn van cliënten, naasten en zorgverleners over hun eigen rol in familiezorg. Regelmatige gesprekken kunnen hier aan bijdragen én aan het wederzijds vertrouwen. Dit maakt dat cliënten en naasten zich gehoord voelen en worden uitgenodigd een meer proactieve houding aan te nemen t.a.v. hun wensen en verwachtingen.

Vervolg

De resultaten van het onderzoek worden breder intern gedeeld.

Binnen Eveen, Icare en ZG Meander worden gesprekken gevoerd over het beste vervolg kan worden gegeven aan familiezorg.

Onderzoeksaanpak

11 cliënten werden geïnterviewd. Zij waren **tussen de 70 en 95 jaar** oud en de helft was vrouw.

1339 naasten vulden een vragenlijst in, de gemiddelde leeftijd was **61 jaar** en **70% was vrouw**.